

UJ DEBRECZEN

FÜGGETLEN POLITIKAI NAPILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Debreczen, Darabos-utca 7. szám. — Telefon 412. szám. Hirdetések árszabás szerint vétetnek fel.

I. évtolyam. 110. szám. Egyes szám ára 4 fillér.

Előfizetési ár helyben: egy hóra 1 korona, negyedévre 3 korona. — Vidékre egy hóra 1 kor. 50 fillér; negyedévre 4 kor. 50 fillér.

Debreczen, 1912.

Kedd, október 8.

AZ UGODI PÉLDA.

Hiába dugják a fejüket a homokba a rendőröktől és szuronyoktól, meg a választási nagyhatalu bankóktól és pálinkától «tisztelt» munkapárti urak, az ugodai választókerület, mely pedig 1910-ben megfélemezésből magának képviselőt küldött a Háza, — alaposan odacsordított a ma nap Tiszának, Lukácsnak s az egész társaságnak, mely jelenleg a hatalmat kezeli ebben a szerencsétlen országban.

Kimondotta az egész Dunántúlt s az egész országot beharogóan az ugodai népgyűlés, melyet a munkapárt volt vezetői hívtak egybe, hogy nemcsak Tisza és Lukács eljárását bírálják meg, hanem a munkapártból is kilépnék, sőt az ugodai kerületben a Gerstner Ignác teszéri kath. eszmekapartól feloszlottnak jelentik ki. res-pléonás pedig többet is mondott. Azt mondotta: reméli, hogy az ugodai példát mások is követni fogják az országban. Így beszélt továbbá a volt munkapárti esperes:

— Habozás nélkül kell küzdeni azokkal szemben, akik alkotmányunkat lábbal tiporják. Ezek az ellenségeink a nemzet verejtékes hüllérei árán emelt Házból kihurcolták az alkotmányos képviselőket. A magyar alkotmány egyik sarkalatos biztosítékát, a házszabályokat lábbal taposták. Egy magyar politikus vállalkozott arra, hogy úgy magyarázza azokat a szabályokat, ahogyan ő akarta.

Az ugodai gyűlés tanulsága tehát az minden elfogulatlan ember előtt, hogy amit Tisza és Lukács cselekedtek az alkotmány és parlamentáriszmus ellen, azt nemcsak ellenzéki polgároknak, hanem eddig a munkapárthoz tartozó választóknak is el kell itélniük.

Akik nem a bármely kormányhoz és hatalomhoz való dörgölődésüket tartják élet-elvükné, hanem 67-es létük dacára valamelyes önállóságot megőriznek, azoknak lehetetlenség úgy el nem járniok, mint az ugodaiak tették. Aki azonban csak a hatalmat nézi és annak kegyét szaglássza minden áron, azzal nem vitázunk. Az elveszett ember a nemzeti ügy számára.

— Úgyes, megbízható fiatal ember üzletszerzésre magas jutalékkal azonnal felvétetik lapunk kiadóhivatala részére.

A félhold.

A Balkán hadiszomszaga a legnagyobb megpróbáltatások elé állítja a félholdat. Szomorú végzet, tragikumnak a legnagyobbak közül valój, amikor a Bosphorus mellett leáldozóban van a nap, amely pedig olyan bizalomkeltően ragyogott valamikor. A török hajdani hatalmát nem lehet elfelejtetni és legkevésbé felejthetjük el mi magyarok. Minden emlékünknél ami tudnillik hiányzik, az ő vendégszereplésükkel van szoros kapcsolatban. Egy kissé hosszú volt ez a vendégszereplés, majd háromszázéves, — nemzeti viszálykodásokban azonban, amikor pártokra szakadt az ország és lelke mélyéből undorodott az osztrák uralom ellen, kegyetlennek sohasem volt mondható. A mi törökök emlékeink sohasem kellemetlenek. Amit veszítettünk, azt könnyű magyar nembánomással elkönyveljük a vesztéségek számláján. A könnyelműség volt amugy is mindenkor a saját kálvária végzetünk, ezért maradtunk el olyan messzire a nyugati államok kulturájától, a fejlődéselmélet pillanataiban rohamlépésekkel kell elsősorban önmagunkat utóérnünk.

Gyakori megállások, elkedvetlenedések és újabb, egészen előről kezdett iramok az okai, hogy kultúránk annyira szakadozott. Nagy fölözetés, az előhaladásra irányuló minden kitünő hajlamunk mellett ott van mindig a lefeléiradás. Amit pedig a török ártott, azt kihevertük régen. Keserű emlékek nélkül, hiszen emlékünknél csak józsu anekdoták formájában él háromszáz régi esztendő s a legutóbbi évtizedekben is számtalan esete van a török-magyar szimpátiának. A törököt testvérnek emlegetjük, ha bajba kerül, a jóindulatunk az ő pártján van, találkozásunk a jó rokon szíves találkozásai.

Csakis a mi különleges politikai berendezkedésünk rovására lehet írni, hogy a külpolitikai megnyilatkozás nem egyenlő a népek érzelmeinek szeszességével. Más szerencsésebb országban a kettő egy szokott lenni.

Talán enyhítő körülménynek tekinthetjük, hogy a mi «illetékeseinket» is más illetékesek irányítják s az úgynevezett európai koncertben nem mi huzzuk a primet. Még akkor is, ha mi tányérozunk, malacandák szokásaként legyet kell tartanunk a palkezünkben, hogy valamiképpen ne jusson hozzánk így se egy garas. Ebben a pillanatban még nem lehet tudni, mi lesz a félhold sorsa? Megtelik-e még egyszer, hogy abban a pompájában ragyogjon, amelylyel valamikor messzire szórta fénykévet, avagy elsimul teljesen éppen olyan időben, amikor mindinkább kezd kezzeledni nyugati államok kulturájához?

A diplomácia pedig csinálhat akármit, a magyar rokonszenv megmarad örökre! Az isten tudja, nem a magunk sorsát siratjuk, önkéntelenül is bepillantva a jövőbe, amikor arra az osztozkodásra gondoltunk, a mi Törökországra vár?

A Balkán

kérdés Debreczenben.

Ami most a legaktuálisabb minálunk.

Egy héttel ezelőtt még lámpással se lehetett találni Debreczenben tíz embert, aki a Balkán-kérdéshez ért. Ma minden ember balkáni szakértő Debreczenben és ahova megy az ember, mindenütt lázas, izgatott, szenvedélyes balkáni vitatkozásokat hallani.

A villamoson, a vendéglőben, a kávéházban, a fodrásznál, a hivatalokban, a családi élet boldog tüzhelyén, mindenütt a Balkán-kérdést tárgyalják. Az apa a Balkán-kérdést magyarázza az anyának, a fia a hugának, a házmaster a cselédeknek, a villamoskalauz a kocsivezetőknek, a főpincér a kiszolgálónak. Mindenütt

Bulgária, Szerbia, Görögország és a mozgósítás.

Belépsz egy divatruüzletbe, hogy egy nyakkendőt veggél, a kereskedő éppen ott tart hangos vitatkozásában — Oh kérem, ezt mindezt a tőzsde csinálja.

De ott van a szomszéd trafikos, aki a lapokból már az egész Balkán-kérdést megtanulta és az ellenvéleményen van.

— Oh, persze! Amikor már a telefont is beszüntetik és már szállítják a csapatokat a natárra Bulgáriából, az nem tőzsde. Mejd meglássa, milyen háboru lesz.

— Hát majd meglátja, hogy nem lesz háboru.

Kiválasztod a nyakkendődet és nem hagyod magad beleugrasztani a külpolitikai vitába. De a kereskedő csupa tiszteletoól megkérdez:

— Ha szabad kérdeznem, uraságodnak mi a véleménye a háboruról?

Kifizeted a nyakkendőt és szerényen kilérsz az interjú elől:

— En nem foglalkozom a politikával.

A kereskedő neked ad igazat. — Ez a leghelyesebb... Mi közzünk nekünk ahhoz, hogy mit csinál Bulgária vagy Szerbia...

Bemegy a Hungáriába, az egyik asztalnál ordítanak a Balkán-szakértők.

— Adom magának húsz az egyhez, hogy nekünk nem lesz szerepünk benne.

A «Bikában» ebédnél a szomszéd asztal harsog a háboru-témától. Egy ur, aki már a cszármozorásnál tart, azt mondja:

— Az első balkáni ügyűvésűek kiszámíthatatlan következményei lesznek.

Két hét múlva Belgrádon leszünk — mondja a másik ur, aki még csak a szép sovány marhahusnál tart paradicsom mártással.

Szeretném tudni, miért lennénk Belgrádon? — kérdezi a közelék felettéles.

— Mert a szandzsákot nem engedhetjük elragadni Törökországtól.

— Fizetni! Fizetni! — harsogja az egész vendéglő.

De a főpincért nem lehet cimozdítani a háborus asztal mellől, most ő nyilatkozik:

— Bocsnatot kérek, Grün ur, de a szandzsákot Törökországnak kell megvédenie.

— Ne beszéljen. Bár ne lett volna olyan kemény ez a marhahus.

— Nem lesz háboru...

— Lesz háboru.

Figyelem!

Debreczen legolcsóbb bevásárlási forrása a

„Verseny“

A cégre tessék ügyelni.

„VERSENY“ férfiruha áruház

Plac-utca 61. szám.

kész férfi-, fiu és gyermekruha áruház, DEBRECZEN, Plac-utca 61. sz. (Fischer-ház) a Szent-Anna-utcával szemben. Az összes őszi és téli férfiruha újdonságok általánosan raktáron. Az árak olcsóbbak, mint bárhol.

— Attól függ, hogy viselkedik Oroszország.

— Nincs azoknak pénzük a Balkánon. Pénz nélkül nincs háború.

— Majd kapnak pénzt.

— Szépen kapnak. Kítől kapnak! Háború, pénz, béke, mozgósítás mindenütt. Lobog a balkáni láz és most minden nap ez lesz a téma, amíg mindenből balkáni szakértő nem lesz.

Mozgósítják a debreczeni ezredeket.

A balkáni bonyodalom Auszria-Magyarországot is harci készülődésre kényszerítette. A hadügyminiszter elrendelte a temesvári és zágrábi hadtestek mozgósítását. A mozgósítás előkészítésén tegnap éjjel óta éjjel-nappal dolgozott a budapesti tárcparancsnokság.

A temesvári hadtest mozgósítása folytán a debreczeni ezredeket is mozgósítják, mert ezek szintén a temesvári hadtestparancsnoksághoz tartoznak.

A debreczeni ezredek mozgósításáról már napok óta beszéltek Debreczenben. Bizonyosan azonban nem tudta senki, hogy csakugyan folytak-e az előkészületek a mozgósításra. Annyi azonban mégis kitudódott, hogy péntek este a temesvári hadtestparancsnokságtól expresszlevél érkezett a debreczeni hadkiegészítő parancsnoksághoz, mire egész éjszaka dolgoztak a hadkiegészítő parancsnoksági hivatalban. Megtették az előkészületet a mozgósításra, amelyet a hadügyminiszter el is rendelt.

Holttest az országuton.

Megemlékeztünk már arról, hogy a tiszalöki országuton véres fagyvatalálta Herczeg Izsák ufjehérti kereskedőt, kinek holttestén kilenc szurt seb tátongott. Az első percben mindenki véres bűncelekményre gondolt, a lögyilkosságot sejtettek az emberek, habár már kezdetben nagyon zavarólag hatott erre a holttestre az a körülmény, hogy a kereskedőnél megtalálták érintetlenül az aranyóráját és pénztárcáját, melyben 130 korona volt. Hazuról ugyan 1500 koronát vitt magával Herczeg Izsák, de ezt úgy magyarázták, hogy a gyilkosoknak nem volt idejük a szerencsétlen ember ruháit átkutatni.

Azonban a megindított nyomozás során váratlan fordulat állott be. Megállapították, hogy a gyilkosság esete nem forog fenn és csupán lögyilkosságról lehet szó. A törvényszéki boncolás pedig azt derítette ki, hogy Herczeg Izsák halála nem a késszurásoktól következett be, hanem annak közvetlen oka mérgezés.

Ezek voltak az első nyomok, melyeken elindulva, a rendőrség aztán kiderítette, hogy Herczeg Izsák lögyilkos lett. Előbb saját zsebkésével kilenc szurást ejtett magán, majd pedig ecetsavat ivott, ami annyira észszeégette belső részeit, hogy ennek következtében a halál pár perc alatt beállott.

Közben kiderült az is, hogy Herczeg Izsáknak súlyos okai voltak a halálos elkeseredésre. Az utóbbi idők súlyos pénzzavarai és szerencsétlen kimenetelű vállalkozások anyagilag teljesen tönkre tették és az egykor jómódu ember az anyagi bukás szelén állott. Ehhez járultak család bajai is, úgy, hogy a kereskedő az utóbbi időben már teljesen buskomor lett.

A Hajdunánás—miskolczi vasut és egyebek.

A jog és pénzügyi bizottság ülése.

A jog- és pénzügyi bizottság holnap délután ülést tart, amelynek egyik legfontosabb tárgya a Hajdunánás—miskolczi vasutösszeköttetés létesítése lesz. Az ülésre a következő meghívást kapták a bizottsági tagok.

Meghívás a jog- és pénzügyi bizottságnak 1912. évi október hó 8-án, azaz kedden délután 3 órakor a városháza kistanácstermében tartandó ülésére. Tárgyak:

M. kir. Belügyminiszter ur rendelete a néh. Schöffler Ferdinánd és nejéje lapítvénya ügyében.

A közös lovassági laktanyában esz közlendő javítási munkák költségeinek fedezésére 7802 kor. 11 fillér póthitel tárgyában előterjesztés.

Pozsony sz. kir. város megkeresése az adóreform tárgyában a m. kir. pénzügyminiszterhez intézett feliratának partolása iránt.

A Vidoni testvérek és társa helybeli szalámiggyáros cég kérvénye a vidékről behozott hus fogyasztási adó pótlékának elengedése iránt. Ugyanezen ügyben a kerületi kereskedelmi és iparkamara megkeresése.

A Magyar Tarmot r.-t. ajánlata próbaburkolat létesítése tárgyában.

A Piac-u. 26—28. sz. városi telken folyamatban levő építkezések ügye.

A közlekedési bizottság javaslata a létesítendő Nyiradonyi—Nyirbéltek h. é. vasutvonal kiépítéséhez törzsrészcsevény hozzájárulása tárgyában.

Ugyanaz a Hajdunánás—miskolczi vasutösszeköttetés tárgyában.

Ugyanaz a Nagyléta—Székelyhid. h. é. vasut ügyében.

A r. kath. szegényház ügye.

A kir. Belügyminiszter ur rendelete a városi telkek csatornázása tárgyában.

Ugyanaz a szennyvíztisztító telep létesítése tárgyában.

Özv. Tüdös József kérvénye sz. vegyi segélyének felemelése iránt.

A Darabos-u. 15. sz. ház vételének ügye.

Egyéb esetleges fojyó ügyek.

Debreczen, 1912. október 5-én.

Dr. Vargha Elemér,
tanácsnok,

A hólapdák ellen.

A kereskedelemügyi miniszter leirata.

A debreczeni kereskedelmi és iparkamara több ízben foglalkozott a hólapda-rendszerű árusítással. Az eljárásitásnak ez a formája ismeretes a közönség előtt, amely azért mégis minduntalan lépre megy. Néhány év előtt rendkívül elterjedt a külföldi cégeknek a hólapdához címzett garázdálkodása, míg egy pár esztendővel lanyhulás után, amit az élelbeléptett szabályok okoztak, most ismét erősebben kezd működni a hólapda. Főképpen a svájci árucikkek árasztják el az országot, de más országoi cégek egyéb árucikkokkal: ruhával, cipővel, ékszerrel is bőven dolgoznak.

A kereskedelemügyi miniszter leiratott intézett most ez ügyben a kamarához és leiratában szigorú intézkedésekről számol be.

Igy kijelenti a miniszter, hogy ama régi rendelet épségben tartása mellett, hogy a hólapdarendszerű elárusításra vonatkozó nyomtatványokat tartalmazó nyitott borítékban, vagy kereszkötés alatt továbbított, közönséges levélpostai küldemények a postai hivatalok által lefoglalandók, elrendelte még, hogy a gyanus küldemények ezentúl a vámkövetítő postahivatalok által mint vámköteles tartalom alá eső levélpostai küldemények lesznek kezelendők. Vagyis a vámkövetítő postahivatal a gyanus levél címzettjét írásban értesíti a küldemény beárkeztéről és fölvívja, vajjon átkarja-e azt venni. Ha a felnyolc napon belül nem válaszol, a levél föladási helyére visszaküldetik. Igenlő felelet beárkezte esetén pedig a postahivatal a levelet felbontja és ha abban hólapdarendszerű eladásra vonatkozó hirdetmény, szelvény, szelvényfüzet foglaltatik, azt lefoglalja. Tájékoztás végett a fönteb idézett körrendelet egyttal közölte a postahivatalokkal azon külföldi cégek neveit, amelyek jelenleg tömegesen adnak föl Magyarországra címzett hólapda küldeményeket.

Tekintettel arra, hogy kétséges, vajjon azon államok törvényei szerint, amelynek a kötelékébe ezen cégek tartoznak, a hólapdarendszerű eladásra vonatkozó szelvényeknek külföldre, egyttal Magyarországra való elküldése egymagában véve is büntetendő cselekményt képez-e, az illető államok kormányainak így célból leendő célravezetését a miniszter nem tartotta. Ellenben a postai szállítási jog megvonására vonatkozó önti rendelet közlése mellett fölkérte a közös külügyminisztert, hogy a hólapdarendszerű árusítást folytató svájci és

francia cégeket kormányaik útján a nálunk fennálló tiltó rendelkezésekre, illetve az azok alkalmazásából rájuk származó gazdasági hátrányokra saját érdekükben megfelelően figyelmeztesse.

Hív a haza!

Elmentek a debreczeni bolgár-kertészek.

A debreczeni piacnak is tipikus alkjai a bolgár kertészek. Ismeri őket mindenki, aki valaha jó és olcsó konyhakertészeti termékeket akart venni. Ők árulják a legszebb zöldséget, a legszebb paradicsomot és paprikát s ők azok, akik évtizedekig tartó fáradtságos munkával csaknem minden téren föléje kerekedtek a magyar konyhakertészetnek. Azokat a tagadhatatlanul dicséretreméjtő eredményeket, amelyeket a «bolgárok» — vagy amint sokan nevezik őket «szerbek» — a zöldségtermelés terén elérték, annak a különleges eljárásnak, mondhatnók titoknak köszönhetik, a melyet a természetnél követnek s a melyet idáig hibába próbáltunk ellesni, vagy utánozni.

A bolgárok csoportosan, «bandákban» jönnek az országba, ahol a nagyobb centrumok közeli környékén földeket bérelnek. Többnyire parlagon helyezik, olcsón kapható földekre pályázni, amelyeket aztán vasszorgalommal rövid idő alatt valóságos tejjel-mézszel folyó kánaánná változtatnak. Különleges öntözési rendszerük mellett a természetien talaj is termékeny lesz; a föld művelésénél pedig mindenki hozzálat ahhoz a munkához, amelyet legjobban ért. Így az egyik rész csak zöldséget termel, a másik paradicsomot, a harmadik pedig az árut hordja be a vásárra, ahol a legügyesebb üzletemberrel foglalkozik az árusítással. Valóban alig van intézmény, amelynek keretén belül jobban megvalósulna a munkamegosztás elve s alig vannak szervezettek, amelyek céltudatosabb összmun-kát végeznenek, mint a bolgár bandák. És bár idegen országok agrikulatúráját gyarapítják, mégis mindig megmaradnak hű bolgároknak. Soha sehol állandó letelepedésre nem lehet őket rábírní. Kíséretképpen már adtak nekik ajándékföldet is, de ők azért minden összel — mint a vándormadarak — fölszedik sátorfájukat s hazaköltöznek Bolgárországba. Telepeiken legfölebb egy-két ört hagy nak hátra, de a tél folyamán rendszeresen ezek is hazaszöknek. És ami nagyobb baj, itteni nyereségeiket, az egész évi munkájuk jövedelmét is szintén hazaviszik. Ez pedig nem megvetendő összeg, mert a bolgárok igen sokat keresnek s emellett nagyon igénytelenül ének. Szinte alig van szükségletük s egész nyáron át sem ruházatra, sem élelmezésre nem költenek semmit. És a magyar földmivelésügyi kormány is azért törekszik a magyar konyhakertészet támogatásával a bolgárokat az országból kiszorítani, mert ezek minden övedelmüket elviszik innen haza, bércecs Bulgáriába.

Debreczenben is van ilyen bolgártelep, amelynek most csak a gazdái maradtak itt.

A debreczeni bolgár kertészek ma

sürgőnyt kaptak, amely haza szólítja őket. Hat bolgár kertész még ma délelőtt hazautazott, a többiek pedig valószínűleg holnap hagyják el Debrecznt.

A fiatal munkások valamennyien elmentek az első hívó szóra, harcban, háborúba Törökország ellen.

A bolgár kertészek erős konkurrensaik és gazdasági szempontból nem szívesen látott vendégeink voltak, de azt meg kell adni nekik, hogy ha ugyanolyan fáradhatatlan, lelkiismeretes és együtt dolgozó katonák, mint amilyen földművesek voltak, akkor sok nehéz órát tognak még szerezni a török hadseregnek.

A vasut rabszolgái

Botrányok a Máv.-nál.

A Máv. telhetetlenségéről, hiányáról, bajairól könyveket lehetne írni Uzsoráskodásáról, amelyek az alkalmazottait hallatlan erőmegfeszítéseknek teszi ki, kell most szólnunk. Az itteni fűtőházi főnökség abszolút telhetetlen. Mert nem tud helyes munkabeosztást végezni és így fordulhatnak elő azok a lehetetlen és kínos állapotok, amelyekkel szemben védekezni kell.

Nap-nap után megtörténik, hogy a mozdonyvezetők harminchat óráig vannak munkában. Ha azután végre pihenő idő következik, ezt jelenti a főnökségnek. Ekkor kapja a következő utasítást:

Holnap reggel négy órakor szolgálatra jelentkezzen.

És ez így megy mindig és ez ellen nincs kifogás, nincs betegség. Megtörtént, hogy egy mozdonyvezető harminchatórás egyhuzamos munkafűtőházban, mikor este kilenc órakor megérkezett, azt a parancsot kapta, hogy reggel négy órakor szolgálatra jelentkezzen.

Hat azt gondolja a fűtőházi főnök, hogy a mozdonyvezetőnek alvásiára, pihenésre, szórakozásra nincs szüksége? Hogy annak a mozdonyvezetőnek a családja köztében nem kell néhány kellemes órát eltöltenie? Baromi munkát nem követelhet még a Máv. sem alkalmazottaitól. Éppen azért tessék rendet csinálni.

Modern és a legjobb Villamos berendezések

rendelje meg
PÖLDVÁRI-nál
üzleti telefon 168
gyári telefon 816.
Tanuló felvétetik.

SZÍNHÁZ.

1912. okt. 7-én, néttön:

ARANYLAKODALOM.

Enekes színmű dalokkal és táncokkal 3 felvonásban.

Személyek:

Koltai Jenő altábornagy — Szilágyi E. Katalin, a felesége — Halasi Mariska Koltai Béla, a tiuk — Kiss Imre S. Ilonka unokájuk — Vajda Ilonka. Koltay Miklós — Wirt hSári. Koltai Jancsi — Vámos G. Nyárfády, ügyvéd — Székely Gyula. Hovard János kereskedő — Szabó Gy. Tarnay Akos — Szászalmi György. Krausz Soma — Farkas Pál. Bodó, huszárhadnagy — Lajthay K. Mikulák Janó — Kassay. Alexandrovics Pál — Székely. Luómerszki Szaniszló — Lajthay K. Kuprianov, tábornok — Kemény L. Emerencia — H. Serfőző Etel. Mariska, színésznő — Csanády. Piroksa, színésznő — Nagy Zs.

Heti műsor:

Hétfőn: Aranylakodalom, énekes színmű. A) órlet. Kedden: Frankfurtiak, vigjáték. B) órlet. Szerdán: Hölgyek öröme, vigjáték. C) órlet. Csütörtökön: Leányvásár, operett. A) órlet. Pénteken: Csitri, vigjáték. B) órlet. Szombaton: Trenck báró, operett. Ujdonság. C) órlet. Vasárnap délután: Asszonyfaló, operett. Vasárnap este: Trenck báró, operett. Kis órlet.

HIREK.

Forradalom.

Ó égő szívé Angyal, Jéjjel el immár az alvó világra, Mert altassuk lelkünk könnyel és ajjjal Fakadjon inkább seb piros virágra!

Ó! Vess üszköt gógós, rossz városokra, Rossz városokban rabszolgák szívére! Ó! Fújd meg kürtöd sötét temetőkörökbe! Éressz alvókat új vérkeresztégre!

Mert könnyeink zuhogó bus vizétől A föld tüze is kiálszik a mélyben! Mert ajjaink tépett, zord seregétől, A menny boltja is meghasad az égből!

Mert rémes óráin az éjszakanak, Halottaink nem nyughatnak a sírokon! Föld reszket, sir kigyullad, kin öl-támad, Panaszkodni hozzánk megtérnek sírva!

Semhogy minden így mulljon, inkább hulljon Minden vissza az örök semmiségbe! Semhogy minden úgy mulljon, inkább hulljon Duló vérünkbe herék uri népe!

Mig elrothad az élet a mezőkön, Gép szerte hullik, összeomlik bányá.. S ki gyermekeit siratja örökön, Ráchel tört vet még Heródes királyra!

Mig máglya gyul, városokkal, falakkal, És minden gonosz visszatér hamvába! Forradalom, ó égő szívé Angyal, Lenelj új lelket e haló világra!

Győri Ernő.

— **Gyűlés az ipartestületnél.** Kedden délután a hentes és mészáros-szakosztálynak lesz ülése, melynek a tárgysorozatán a vágóhídi serelemek és azok orvoslása szerepel. Az ipartestület vezetősége ezúton is kéri a tagokat, hogy a fontos tárgyakra való tekintettel mindkét szakosztályi ülésen jelenjenek meg.

— **Tisza István Debreczenben.** — Tisza István tegnap délután Debreczenben tartózkodott; ez alkalommal azonban látogatása teljesen magánjellegű volt. A szociálista párt mindent elkövetett, hogy Tiszát «méltóképpen» fogadja, azonban ebbeli kísérlete meghiúsult. A fogadtatáshoz a rendőrség is kivonult, de semmi dolga nem akadt. Tisza olyan titokban távozott Debreczenből, mint a milyen titokban érkezett.

— **Október 6.** A debreczeni nyilvános m. polgári fiúiskola «Arany János» önképző köre f. n. 6-ikán, vasárnap emlékezett meg az aradi Tizenháromról. A beszédet Balázs Rezső, az önképző-kör vezető tanára tartotta. Egyben megválasztott a jelen tanévi tisztikar. Elnök jett Bernfeld Ernő IV. o. t., alelnök Grünfeld Simon IV. o. t., főjegyző Mándoky István IV. o. t., aljegyző Reiner Pál III. o. t., pénztáros Ullmann Andor IV. o. t., könyvtárosok: Nagy Jenő, Bereczky János IV. o. i., és Abeles László III. o. t. Megválasztott még minden osztályból 2-2 választmányi tag.

— **Debreczeni, szatmári, és jászberéngi menlótelep kenyér- és tűzifa szállítására vonatkozó árjelzési hirdetés** menye megjelent. Ajánlatok a debreczeni menlótelep parancsnokságához nyújtandók be. Határidő: október 16. Egyebekben telvilágosítás nyerhető a debreczeni kereskedelm. és iparkamaránál.

— **Rendőrségi hírek.** Biró Gáspár fodrász, Csapó-u. 10. sz. alatti lakos feljelentést tett ismeretlen tettes ellen, aki, mialatt ő az üzletéből pár percre távozott, az asztalon heverő 2 drb. hajvágó ollót s 3 drb. borotvát mintegy 30 kor. értékben ellopta. — Nagy István Apaffy-u. 39. sz. alatti lakos panaszt tett ismeretlen tettes ellen, aki lakásából egy N. J. monogrammal ellátott, 24 kor. értékű arany gyűrűjét ellopta. — Szőke András napszamos, Kut-u. 40. sz. alatti lakos feljelentést tett T. L. szül. K. E. ellen, aki öt heti közös háztartásban élés után 18 kor. pénzt s több ruháját ellopva, a városból megszökött. — Schwartz Józsefné Nyomtatás utca 2. sz. alatt ilakos panaszt emelt T. J. vásári kofa ellen, a panaszos előadása szerint 2 drb. tojást vásárolt a kofától s egy 1 dro. koronással fizetett. Amikor visszakért a pénzből, a kofa letagadta, hogy 1 koronást kapott volna, később azonban visszaadta a pénzt. Az eltávozó Schwartz Józsefnét azonban megtámadta s ütlegelni kezdte, miáltal utcai botrányt okozott. A rendőrség minden egyes esetben megindította az eljárást.

— **Halálozások.** A mai nap folyamán a következő halálozások történtek: Borzó Katalin ref. 21 napos, Szolnoki Imre ref. 1 hónapos, Tiba Sándor ref. 4 éves, Bzv. Kovács Andrásné ref. 53 éves, Báthori Juliána rk. 9 éves.

— **Gázolt a vonat.** Véres szerencsétlenség történt Büdszentmihályon. Szombat este Bagdi Gábor földművelő tanyájára igyekezett, a mikor a 7 órai vonat elütötte. Bagdi a kerékek alá került, amelyek teljesen összeroncsolták. Tiszalökre szállították a vonaton, ahol első segélyben Horváth Géza pályaorvos részesítette. Bagdi ennek dacára egy pár óra múlva ki-szenvedett. A vizsgálat folyik a szerencsétlenség ügyében.

— **Köszönet.** Balogh István elhalálozása alkalmával Bzv. Kéký Sándorné urhölgy 20 koronát juttatott kezeimhez szegénysorsu tanítványaim javára. Az adományért nyilvánosan is hálás köszönetet mondok. Gácsér, igazgató.

— **A Nemzeti-kávéházban** (vasutal szemben) ma és minden este női zenekar hangversenyez.

— **Öngyilkosság Berettyóújfaluban** Berettyóújfaluban Galasel D-meter iánostalvai illetőségű 17 éves szürszabó tanonc vasárnap délelőtt gazdája udvarán egy ólban telakasztotta magát. Mire észrevették, má: meg volt halva. Öngyilkossága előtt pár perccel még beszéltek veje.

— **Gyujtogatással vádolt bérő.** — Fried Herman sonkádi bérőnél pár hét előtt tűz ütött ki, mely elhamvasztotta a termés nagy részét, sőt a gazdaság állatállományának egy része is benn égett. A leégett gazdaság biztosítva volt és a cselédség egy részének vallomása arra indította a vizsgálóbíró, hogy a gyanúsított gazdálkodót a napokban csendőrök útján behozhassa és ellene vizsgálati fogságot rendeljen el. A védtanács dr. Kelemen Samu ügyvéd közbenjárására 10.000 korona óvadék ellenében a megvádolt bérőnek szabadonbocsátását rendelte el, de az eljárást egyelőre még folytatják.

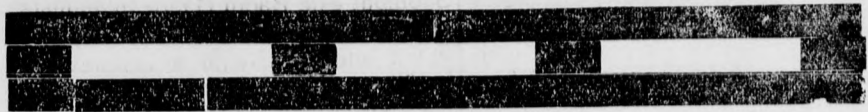
— **Ma és a következő napokon a Magyar Király-kávéházban** Vágó Valéria k. a., országos zeneakadémiát végzett hegedűművész nő zeneestélyt tart. Számos látogatást kér: Beke Emil karmester.

— **A «Vasárnapi Ujság»** október 6-iki száma csupa érdekes aktuális képeket közöl a nyíregyházi Kos-suth-szobor leleplezéséről, a Rajna menti híres várakról, az akvuincumi ásatások új leleteiről, a tripoliszi harc térről, stb. Pörge Gegely két szép rajza a badacsonyi Kisfaludy-emléket ábrázolja. Szépirodalmi olvasmányok: Szini Gyula novellája, Szende-Dárday Olga és Barrie regénye, Mezey Sándor és Turcsányi Elek verse. Egyéb közlemények: Babits Mihály cikke egy u jolasz Petőfi-fordításról, Csengy Gusztáv arcképe, divatcikkek, s a rendes heti rovatok: Irodalom és művészet, sakkjáték stb. A «Vasárnapi Ujság» előfizetési ára negyedévre 5 korona, a «Világkrónika»-val együtt 6 korona. Megrendelhető a «Vasárnapi Ujság» kiadóhivatalában (Budapest, IV., Eggetem-u. 4. szám.) — Ugyanitt megrendelhető a «Képes Néplap», a legolcsóbb ujság a magyar nép számára, létevére 2 K 40 fillér.

A szerkesztésért felelős Voith György

∴ HIDVÉGER ANIÁL ∴ Foglalkozik
 bank és váltóüzlete **az összes**
Debreczen, Deák Ferencz-u. 13. sz. bankügyletekkel
 TELEFON 416. szám.

Lapkihordó asszonyok
 lapunk kiadóhivatalá-
 ban felvétetnek.

A Főtér legszebb részén

modern portállal bíró

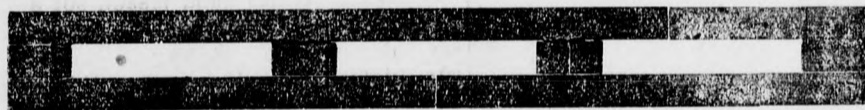
üzlethelyiség

kiadó,

esetleg a berendezés

eladó.

Czim a kiadóhivatalban.

426. szv. szám.
 1912.

Debreczeni m. kir. állami méntelep-parancsnokság.

Árlejtési hirdetmény.

A debreczeni m. kir. állami méntelep eperjesi, debreceni, turjaremetei, rimaszombati, szatmárnémeti és jászberényi osztályaiban elhelyezett katonai legénység részére az 1912. év november hó 1-ső napjától 1913. év október hó végéig szükségilendő **kenyér és kemény tűzifa**, valamint ugyancsak a fent jelzett időszakban az eperjesi és turjaremetei osztály ménállománya részére szükségilendő **széna és alomszalma**, továbbá a rimaszombati osztály ménállománya részére szükségilendő **széna** biztosítása céljából **1912. évi október hó 16-án, délelőtt 10 órakor**, mind a hat osztály részére, a debreceni méntelep számvevő irodájában írásbeli, zart ajánlati árlejtés fog megtartatni.

A takarmány szükségletre megjegyeztetik, hogy a termelők nemcsak az egész mennyiségre, hanem 100 méter-mázsára is tehetnek ajánlatot. Egyenlő ajánlatok esetén a gazdák és gazdasági szövetkezetek ajánlatai előnyben részesülnek.

A közelebbi szállítási feltételek a debreceni m. kir. állami méntelep számvevő irodájában, továbbá az eperjesi, turjaremetei, rimaszombati, szatmárnémeti és jászberényi ménteleposztály parancsnokságoknál megtudhatók, ahol a szállítási feltételek füzete is megtekinthető és ahonnan az árlejtési hirdetmény kívánatra megküldetik.

Debreczen, 1912. évi október hó 2-án.

Debreczeni m. kir. állami méntelep-parancsnokság

nyomatott Horowitz Zsmond könyvnyomdájában Debreczen, Darabos-utca 7. Typograph szedőgépen szedve.

Apró hirdetések.

Levélbélyegeken is lehet az apró-hirdetések árát mellékelni. A kiadóhivatal fönntartja magának a szövegváltoztatási jogot oly hirdetésekkel szemben, melyek megjelenését kizárja a hirdetés tartalma, értelme. — Tudakozódásokra készséggel adunk felvilágosítást, ha a válasza szükséges levélbélyeget mellékelik. Minden hirdetésre ingyen ad fölvilágosítást a kiadóhivatal s hirdetésekét kívánatra díjtalanul szerkeszt.

Vincellér állást keres. — akár helyben, akár vidéken, — ki e szakmában teljes jártassággal bír és egyben a pintéri szakmában is jártas. Ajánlatok «Vincellér» jelige alatt a kiadóba kéretnek.

HA NINCS PÉNZE és szüksége van vászon, asztalterítő, szövet és csipke-függöny, futó és nagy szőnyegre. Paplan és flanel takarók, férfi és női felöltők, kész férfi-, fiu öltönyre vagy tükör, kép és butor, a mai naptól fogva oly olcsón lesz eldva, hogy mindenkinek saját érdeke, hogy egy próbabevásárlást eszközöljön. Tisztelettel Kaiser Salamon. Telefon 685.

OLCSÓ és jó órák, ékszerek legolcsóbban szereshetők be Gasparik Ádám órás és ékszerész-nél Debreczen, Hunyadi-utca 12. Ugyanott órajavítások legolcsóbban eszközöletnek.

Külfönbéjratu utcai butorozott szoba kiadó Simonffy-utca 54. sz.

Feltűnően olcsó

UJDONSÁGOK.

Női füzös Box-bőrből elegáns és modern **8.50**

Női füzös Chevrabőrből utolsó divat **10**

Legjobb minőségű
 elegáns és jutányos
 a **Turkicipo**

Fiókraktár:

Debreczen,

Piacz-utca 48. szám.

Telefon: 691.

Férfi füzös America-Style elegáns és tartós **11.50**

Férfi füzös Box-bőrből modern és tartós **9.50**